

Opgave 1 Waar blijft mijn tijd?

Bij deze opgave hoort tekst 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Deze opgave gaat over tijdsbesparing in de moderne samenleving.

Gebruik tekst 1.

Volgens tekst 1 gaan moderne stedelingen in de 21ste eeuw anders met tijd om dan mensen uit vorige generaties.

- 2p 1 Leg uit dat in de manier waarop moderne stedelingen met tijd omgaan rationalisering te herkennen is. Gebruik in je uitleg:
- ‘het ordenen/systematiseren van de werkelijkheid’ uit de omschrijving van het kernconcept rationalisering en informatie uit tekst 1 waaruit dat blijkt;
 - ‘het zo efficiënt/effectief mogelijk bereiken van resultaten’ uit de omschrijving van het kernconcept rationalisering en informatie uit tekst 1 waaruit dat blijkt.

Gebruik tekst 1.

Volgens tekst 1 kiezen moderne stedelingen eerder voor de sport hardlopen dan voor de sport voetballen.

- 1p 2 Leg uit dat de sport hardlopen past bij een geïndividualiseerde samenleving. Gebruik in je uitleg de omschrijving van het kernconcept individualisering en informatie uit tekst 1 waaruit individualisering blijkt.

Het wijdverbreide gebruik van agenda’s op het werk heeft kenmerken van een sociale institutie. Sociale instituties reguleren de onderlinge relaties tussen mensen. Een kenmerk van sociale instituties is dat ze vaak een lange traditie hebben.

- 2p 3 Beredeneer voor een **ander** kenmerk van sociale instituties dat het gebruik van agenda’s op het werk de onderlinge relaties tussen mensen reguleert. Gebruik in je redenering:
- een kenmerk van sociale instituties;
 - een eigen voorbeeld waaruit ‘het onderling reguleren van relaties’ uit de omschrijving van het kernconcept sociale institutie blijkt.

Gebruik tekst 1.

In de laatste alinea van tekst 1 wordt een kanttekening gezet bij tijdsbesparing.

- 1p 4 Leg uit dat in die kanttekening bij tijdsbesparing postmodernistische kritiek op moderniteit te herkennen is.

Gebruik tekst 1.

In tekst 1 staat dat moderne stedelingen steeds meer gebruikmaken van tijdbesparende diensten, zoals het laten bezorgen van boodschappen. Er worden drie paradoxen van modernisering onderscheiden. Een daarvan is de schijnbare tegenstelling tussen enerzijds generalisering en anderzijds pluralisering van cultuur.

- 2p 5 Beredeneer welke **andere** paradox van modernisering te herkennen is in de tijdbesparende diensten. Gebruik in je redenering een paradox van modernisering en informatie uit tekst 1.

Gebruik tekst 1.

- 2p 6 Beschrijf vanuit een aanname van het sociaalconstructivisme-paradigma de manier waarop moderne stedelingen met tijd omgaan. Gebruik in je beschrijving een aanname van het sociaalconstructivisme-paradigma en informatie uit tekst 1.

Opgave 2 Het verbod op de Hells Angels

Bij deze opgave horen tekst 2 en afbeelding 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

In juli 2022 oordeelde de Hoge Raad dat de motorclub Hells Angels definitief verboden is in Nederland. Daarmee is ook het dragen van de zogenaamde colors (zie afbeelding 1) van de motorclub verboden. Met het oordeel kwam een einde aan een jarenlange juridische strijd van het Openbaar Ministerie (OM) tegen de motorclub. Tekst 2 komt uit een eerder betoog van het OM uit 2019, waarin het OM bepleit de motorclub te verbieden.

Gebruik tekst 2.

Er zijn vier typen machtsbronnen te onderscheiden. Een daarvan is de cognitieve machtsbron.

- 2p 7 Leg met een **ander** type machtsbron uit dat het Openbaar Ministerie macht heeft uitgeoefend in zijn strijd tegen de motorclub Hells Angels. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept macht en informatie uit tekst 2 waaruit macht blijkt;
 - een omschrijving van het gekozen type machtsbron en informatie uit tekst 2 waaruit het gekozen type machtsbron blijkt.

Gebruik tekst 2.

- 1p 8 Leg uit dat het Openbaar Ministerie met een verbod op de motorclub Hells Angels probeert het geweldsmonopolie te herstellen. Gebruik in je uitleg een omschrijving van het begrip geweldsmonopolie en informatie uit tekst 2 om geweldsmonopolie te illustreren.